

AzTU-nun "Xüsusi texnologiyalar və avadanlıqlar"
kafedrasının professoru, t.e.d. Ə.G. Hüseynov, dosenti,
t.ü.f.d. Ş.N. Əsədov və assistenti F.S. Hüseynli tərəflərindən
hazırlanmış 050628-"Mexanika mühəndisliyi" ixtisası
üzrə "Tribologiyanın əsasları" adlı dərş vəsaitinə

R Ə Y

AzTU-nun "Xüsusi texnologiyalar və avadanlıqlar" kafedrasının əməkdaşları tərəflərindən hazırlanmış "Tribologiyanın əsasları" adlı dərş vəsaiti 050628- "Mexanika mühəndisliyi" ixtisası üzrə bakalavrların hazırlanması üçün nəzərdə tutulmuşdur.

Aparılan elmi-tədqiqat işlərinin nəticələri təsdiq edir ki, maşın və avadanlıqların dayanmalarına səbəb onun ayrı-ayrı hissələrinin yeyilməsidir. Hissələrin yeyilməsi nəticəsində onlara qoyulan texniki tələblər pozulur. Bu da ümumilikdə maşınların istismar müddətinə mənfi təsir göstərir. Yeyilmə sürtünmə prosesində baş verir. Ona görə də sürtünmə prosesinin baş verməsi səbəblərinin, sürtünmə şəraitinin yaxşılaşdırılması üsullarının öyrənilməsi çox vacib hesab olunur. Müəlliflər tərəfindən hazırlanmış dərş vəsaitində məhz bu baxımdan öyrənilməsi vacib hesab olunan bilgilər öz əksini tapmışdır.

Dərş vəsaitində tribologiya və tribotexnikanın ümumi məsələləri, triboqovşaqların konstruksiya möhkəmliyi və səth qatının vəziyyəti, bərk cismlərin kontaktı və səthlərin topoqrafiyası haqqında biliklər yer almışdır.

Bundan başqa dərş vəsaitində sürtünmənin təbiəti və növləri, maşın hissələrinin yeyilməsi, yeyilmənin ölçülməsi üsulları, materialların və maşın hissələrinin yeyilməyə davamlılığının artırılmasının əsas üsulları, friksion, antifriksion və yağlayıcı materiallar, sürtünmə və yeyilmənin modelləşdirilməsi və laboratoriya sınaqları haqqında geniş məlumatlar öz əksini tapmışdır.

Ümumilikdə göstərilmiş bu amilləri təhlil etdikdə məlum olur ki, sürtünmə və yeyilmə problemləri və onların aradan qaldırılmasına aid məlumatlar bu dərş vəsaitində göstərilmişdir.

Hesab edirəm ki, Ə.G. Hüseynov, Ş.N. Əsədov və F.S. Hüseynli tərəflərindən tərtib edilmiş dərş vəsaiti 050628-"Mexanika mühəndisliyi", 050646-"Təkrar emal və bərpa texnologiyaları mühəndisliyi" ixtisasları üzrə mütəxəssislərin hazırlanmasında və eləcə də sürtünmə və yeyilmə ilə məşğul olan mütəxəssislərin istifadəsi üçün böyük əhəmiyyətə malikdir. Dərş vəsaitinin açıq mətbuatda qrifli nəşr olunmasını tövsiyə edirəm.

AzTU-nun "Xüsusi təyinatlı material və vasitələr"
kafedrasının müdiri, professor

[Signature]

R.C. Bəşirov

İmza <i>[Signature]</i> təsdiq edirəm
Azərbaycan Texniki Universitetinin Elmi Katibi <i>V. Rzaquliyeva 04.08.23</i>

